

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота

з корейської філології

на тему:

КОРЕЙСЬКА МОВА ДІАСПОРА НА ТЕРИТОРІЇ ІНШИХ ДЕРЖАВ

Студентки групи Пкор19-20

факультету східної і слов'янської філології

денної форми навчання

Освітньої програми:

Корейська мова і література та переклад,

західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Східні мови та літератури (переклад включно),

перша – корейська

Кривушиної Вікторії Олександрівни

Науковий керівник:

Стелюк Маргарита Андріївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА КОРЕЙСЬКОЇ ДІАСПОРИ У СВІТІ	5
1.1. Історія розселення корейців на різних континентах	5
1.2. Основні групи діаспор корейців у світі та їх особливості	7
1.3. Специфіка взаємодії Республіки Корея із зарубіжними корейськими діаспорами	11
Висновки до розділу 1	13
РОЗДІЛ 2. СПЕЦИФІКА МОВИ КОРЕЙСЬКИХ ДІАСПОР НА ТЕРИТОРІЯХ ІНШИХ ДЕРЖАВ	15
2.1. Корейська діаспора в країнах Азії.....	15
2.2. Особливості мови корейської діаспори в країнах СНД	20
2.3. Корейська мова у США: явище «конгліш»	24
Висновки до розділу 2	27
ВИСНОВКИ	29
АНОТАЦІЯ	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	33

ВСТУП

Вивчення мови, її особливостей, історії та етапів розвитку неможливе без звернення уваги на мовні діалекти. У випадку з корейською мовою, її діалекти тісно прив'язані до діаспор корейського народу на різних континентах, у різних країнах світу. Діалекти корейської мови за межами Корейського півострову, переважно, утворилися саме як варіанти корейської мови, якими послуговували мігранти, вимушені переселенці з Кореї. Ці діалекти характеризуються тим, що, зазнавши вагомого впливу місцевих мов, вони набули специфічних рис на фонетичному, граматичному і лексичному рівнях.

Особливості корейської мови діаспор на територіях інших держав є **актуальним** напрямком досліджень корейської мови з огляду на відсутність ґрунтовних досліджень цього явища в українській лінгвістиці та необхідність систематизації та узагальнення знань про ці діалекти корейської мови, лінгвокультурний та історичний контекст їх утворення та функціонування в сучасних умовах.

Мета дослідження полягає у вивченні особливостей корейської мови діаспор на територіях інших держав.

Для досягнення поставленої мети дослідження необхідно виконати наступні **завдання**:

- 1) дослідити особливості історії розселення корейців на різних континентах;
- 2) визначити основні групи діаспор корейців у світі та їх особливості;
- 3) з'ясувати специфіку взаємодії Республіки Корея із зарубіжними корейськими діаспорами;
- 4) розглянути особливості мови корейської діаспори в країнах Азії, країнах СНД, а також корейської мови у США.

Об'єкт дослідження становлять діалекти корейської мови на територіях інших держав.

Предмет дослідження – історичні, лінгвістичні та лінгвокультурні особливості діалектів корейської мови як мови корейських діаспор за кордоном.

Методи дослідження включають аналіз та синтез, описовий метод, метод зіставлення, історичний метод для вивчення особливостей становлення корейських діаспор у різних країнах світу. Аналіз фонетичних, граматичних, лексичних засобів здійснений за допомогою таких методів, як лексико-семантичний, фонетичний аналіз, дефініційно-понятійний та етимологічний аналіз слова.

Теоретичне значення полягає у тому, що ця робота робить внесок у вивчення різновидів мовної системи Кореї, а також у дослідженні актуальних питань, що стосуються мовних особливостей діалектизмів корейської мови та їх функціонування, що на сьогодні є недостатньо вивченим.

Практичне значення полягає у тому, що результати цієї роботи можуть бути розглянуті в подальшому дослідженні з перекладу діалектизмів та використані як лекційні матеріали за курсом «Лексикологія корейської мови» та «Історія корейської мови».

Структура роботи. Дослідження складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, анотації та списку використаної літератури.

РОЗДІЛ 1. ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА КОРЕЙСЬКОЇ ДІАСПОРИ У СВІТІ

1.1. Історія розселення корейців на різних континентах

Республіка Корея із загальною чисельністю населення 48,7 млн чоловік (станом на 2009 р.) має майже 7-мільйонну закордонну діаспору за межами Корейського півострова (“Брошура Фонду зарубіжних корейців”). З другої половини ХІХ ст. та протягом усього ХХ ст. корейці активно розселялися по всіх п’яти континентах земної кулі. За півтора століття у країнах, до яких переселялося найбільше корейців, сформувалася корейська діаспора. Країнами з найбільшим проживанням корейців стали Китай (2,3 млн осіб), США (2,1 млн осіб), Японія (912 тис. осіб), країни СНД (537 тис. осіб, з них 153 тис. осіб – в Росії) (Yoon In-Jin, 2006). При цьому, історія формування окремих груп корейської діаспори має власну специфіку.

Однією з перших сформувалася корейська діаспора у Китаї. Міграція корейців до Китаю розпочалася у 1860-х рр. через дефіцит землі – збіднілі селяни з північно-східних районів Кореї переходили кордон, селилися в Південній Маньчжурії та займалися рисівництвом. Потік переселенців посилювався після анексії Кореї Японією 1910 р. і після захоплення Японією Маньчжурії 1931 р. У результаті, станом на 1940 р. чисельність корейців у Китаї становила вже 1,45 млн чоловік.

На думку корейського дослідника Юн Ін-Чжина, корейці більше за інші етнічні групи Китаю зазнали втрат в результаті японської агресії. Участь корейців у китайсько-японській та громадянській війнах у Китаї призвела до того, що в 1952 р. вони отримали громадянство, право на землеволодіння, а також дозвіл на об’єднання в Єнбенський корейський автономний округ на північному сході Китаю (Yoon In-Jin, 2006).

Міграція корейців у США почалася у 1900-х рр. та була ініційована гавайськими плантаторами, які наймали корейців для роботи у полі. У 1950-

ті рр. до США почали емігрувати корейські дружини американських солдатів, які приймали участь у військовому конфлікті 1950–1953 рр., який закінчився поділом Кореї. У 1960-ті рр. у зв'язку зі зміцненням відносин зі США та лібералізацією міграційної політики цієї держави розпочалася міграція освічених корейців у пошуках кращих економічних та освітніх умов життя (“Брошура Фонду зарубіжних корейців”).

Як і багато інших іммігрантів у США, корейці зіткнулися з труднощами працевлаштування у зв'язку з мовним бар'єром та невідповідністю систем освіти та кваліфікації, тому вони, переважно, зайнялися дрібним бізнесом. Аналізуючи доходи сімей, Юн Ін-Чжин робить висновок, що в середньому корейці в США заробляють 91,3% від зарплати білого населення, проте більше, ніж афроамериканці та вихідці з Латинської Америки. Сьогодні найбільше корейців (43%) проживають у штатах Каліфорнія та Нью-Йорк; 96% корейців США проживають в інших містах (Yoon In-Jin, 2006).

Корейська діаспора у Японії нараховує близько 912 тис. чоловік. Переселення корейців до Японії пов'язане, передусім, з анексією Кореї у 1910 р. і насильницькою відправкою корейської робочої сили в Японію. На початку 1940-х рр. багато жителів Корейського півострова були відправлені в метрополію як робоча сила, найчастіше – примусово. Корейці, що залишилися в країні після закінчення Другої світової війни, відомі як “дзайніті тьосензін” (在日朝鮮人) – “японські корейці”. Багато корейців Японії досі зберегли корейське громадянство, незважаючи на те, що тривалість їхнього перебування в країні перевищила 90 років, і 90% з них народжені в Японії (NOZAKI Yoshiki, INOKUCHI Hiromitsu, & KIM Tae-Young, 2007).

Міграція корейців на російську територію Далекого Сходу розпочалася у 1860-ті рр. Її учасниками стали сільські мешканці прикордонних районів, які переживали через неврожаї економічні труднощі (Yoon In-Jin, 2006). За довгу історію проживання на території сучасної Росії корейці пройшли етап

компактного розселення на Далекому Сході, депортацію за радянських часів до Середньої Азії та Казахстану, розселення по всій території країн так званого СНД.

Історія корейців у Росії не була простою, значною мірою уподібнюючись до долі японських корейців. Тоді як Японія примусово вивозила у свою країну корейців, ті корейці, які переселялися до Росії, пізніше зазнавали депортацій за національною ознакою у СРСР. Наприклад, у 1937 р. 172 тис. корейців депортували до Казахської РСР і Узбецької РСР під приводом «припинення проникнення японського шпигунства в Далекосхідний край» (고려인). Після розпаду СРСР корейці із Середньоазіатських республік переважно мігрували в Росію та Україну.

Калейдоскоп корейської діаспори у світі багатогранний та барвистий. Представників діаспори корейців у різних країнах світу, як правило, об'єднує спільне трагічне історичне минуле – втрата історичної батьківщини, а також сповнена труднощів та тяжкої праці історія становлення на чужині.

Загалом, корейська діаспора сформувалася унаслідок вимушеного або ж примусового переселення, а ближче до сучасного періоду становить здебільшого імміграцію з метою покращення власного рівня життя, здобуття освіти, розвитку кар'єри. Зберігаються труднощі переселення для північних корейців, які продовжують і по сьогодні здійснювати спроби (іноді успішні) втекти від власного тоталітарного людиноненависницького режиму.

На сьогодні у світі вже сформувалися найбільші групи корейської діаспори, які базуються у Китаї, Японії, США та країнах пострадянського простору. Кожна з цих діаспор має свої особливості, такі як рівень збереження традицій та національного коріння, знання рідної мови або ж володіння її діалектами, які утворилися унаслідок зв'язків з місцевими мовами тощо.

1.2. Основні групи діаспор корейців у світі та їх особливості

Загалом, під терміном «діаспора» у цьому дослідженні розуміємо інституціоналізоване співтовариство історичних мігрантів, яке характеризується високим рівнем інтеграції в приймаюче суспільство і колективною пам'яттю про історичну батьківщину (Лисенко, 2014, с.180). Корейські спільноти, широко представлені в країнах світу, відповідають цьому визначенню, оскільки, незважаючи на іноді тривалу історію перебування поза історичною батьківщиною, зберігають чітку етнічну ідентичність.

Зокрема, корейська діаспора в Китаї відрізняється компактним розселенням та гарним знанням корейської мови. Відповідно до перепису 1990 р., 52% з них продовжували займатися сільським господарством (порівняно з 70% станом на 1941 р.). Сьогодні багато корейців зайняті у дрібному бізнесі у сфері послуг (ресторани, салони краси, магазини одягу та ін.) (Kim Si-joong, 2003). Корейці Китаю є найбільш численною групою трудових реемігрантів у Республіці Корея. За щорічним статистичним звітом відділу міграції та міграційної політики (2010), у країні перебувало 415 тис. корейців Китаю, що становить 87% від числа всіх зарубіжних корейців у країні. Вони мають високу орієнтованість на збереження традицій рідної країни, вихідцями з якої вони є, а отже, мають високий рівень етнічної самосвідомості.

Щодо корейської діаспори у США, то дослідження вказують на те, що друге та наступні покоління американських корейців, як правило, не мають проблем у спілкуванні та освіті й успішно адаптуються в суспільстві. У структурі рееміграції в Республіці Кореї корейці США займають друге за чисельністю місце після корейців Китаю (35 тис. чол. на 2010 р.) («Щорічний статистичний звіт відділу міграції та міграційної політики», 2010). Основною причиною їхнього повернення є невдала адаптація, а також привілейоване становище в Республіці Кореї у зв'язку з кращим володінням англійською мовою і кращою освітою, здобутою в американських вишах.

Корейська діаспора у Японії характеризується примусовим переміщенням до Японії, а тому має свої характерні риси. Так, перше покоління корейців Японії було змушене жити в ізоляції від японського суспільства та займатися некваліфікованою працею; лише 1% із них займалися інтелектуальною та професійною діяльністю (Yoon In-Jin, 2006). Корейці працювали у сфері малого бізнесу і досі продовжують займатися малим підприємництвом.

Після лібералізації режиму виїзду до зарубіжних країн у Республіці Кореї в 1989 р. до Японії емігрувала друга хвиля корейців. Ці новоприбулі відрізнялися від представників першої хвилі мігрантів більшою етнічною гордістю та впевненістю у собі. Як правило, конфліктне етнічне середовище веде до посилення національних зв'язків, проте перешкоджає інтеграції в приймаюче суспільство. Це яскраво ілюструється прикладом корейської діаспори в Японії.

На сьогодні корейська діаспора в Росії є консолідованим співтовариством. Існують як загальноросійські, так і регіональні асоціації корейців, культурні центри та суспільства. При цьому корейська діаспора в Росії (як і у всьому СНД) відрізняється найбільшим ступенем інтеграції в приймаюче суспільство, у порівнянні з корейськими діаспорами інших країн (Yoon In-Jin, 2006). Одночасно їх відрізняє найменше знання корейської мови, менша прихильність до рідної культури та внутрішньо-етнічних шлюбів.

Окрім того, специфічним явищем, що виникло на основі корейської діаспори в Росії стало формування субетносу “корьо-ін” (кор. *고려인*) – самоназва здебільшого етнічних корейців на пострадянському просторі. Відмінними рисами цього субетносу є основна мова російська, друга офіційна південнокорейська з писемністю зразка 1989 р., при цьому знають її всього 20% представників діаспори корейців у Росії (*고려인*).

Загалом же, у південнокорейській мові представників діаспори називають *해외국민*. Історично використовуваний термін [gyoro] (*교포/僑胞*, також пишеться [kyoro], що означає “громадяни”) набув негативного відтінку як позначення людей, які внаслідок проживання за межами батьківщини втратили зв’язок зі своїм корейським корінням. У результаті, вважається за краще використовувати термін [dongpo] (*동포/同胞*, що означає “брати” або “люди одного походження”). Поняття [dongpo] має більш транснаціональний підтекст, підкреслюючи зв’язки між різними закордонними корейськими групами, тоді як [gyoro] має суто національне значення, посилаючись на корейську державу (Song Min, 2005; Kwang-Chung Kim, 1999).

Ще один нещодавно популяризований термін на позначення представників корейської діаспори – [gyomin] (*교민/僑民*, що означає “іммігранти”), хоча зазвичай він використовується для позначення громадян Кореї, які переїхали за кордон у пошуках роботи, і рідко використовується як термін для позначення всієї корейської діаспори (Kwang-Chung Kim, 1999).

Таким чином, корейська діаспора в кожній з країн має свої характерні риси, пов’язані з історичними обставинами міграції, політикою та особливостями приймаючого суспільства. Серед загальних рис, притаманних корейській діаспорі у світі, можна говорити про збереження етнічної ідентичності, незважаючи на дискримінацію (у випадку з корейцями Японії) або часткову асиміляцію (у випадку з корейцями Росії). Ступінь виразності етнічної ідентичності може залежати від часу проживання в приймаючому суспільстві, а також від особливостей середовища. Актуалізація етнічної ідентичності корейців діаспори розглядається як першочергове завдання Республіки Корея.

1.3. Специфіка взаємодії Республіки Корея із зарубіжними корейськими діаспорами

Республіка Корея почала розробляти стратегії взаємодії із зарубіжними співвітчизниками з кінця 1990-х рр. Вже з 1960-х рр. у країні намітилося економічне зростання, а до 1990-х рр. країна вже накопичила солідний капітал, проте без суттєвого політичного впливу у світі. З метою ліквідації дисбалансу економічної та політичної сили Республіка Корея зайнялася пошуком шляхів взаємодії зі світовим співтовариством. І хоча в офіційних документах цілями діаспоральної політики було названо збереження етнічної ідентичності зарубіжних співвітчизників та оптимізація їх входження до приймаючих суспільств, плани Республіки Кореї були набагато ширші. Діаспоральна політика передбачає такі позиції: заходи щодо нарощування потенціалу, прагнення створити «транснаціональне суспільство» навколо держави та заснувати мережу відповідних державних інститутів; заходи щодо розширення прав діаспори; заходи щодо отримання зобов'язань від діаспори. (Rhacel Salazar, 2007).

Як правило, держави, які проводять діаспоральну політику, починають із створення чи актуалізації символічної системи, що характеризує культурну спільність. Потім робляться спроби розширення та захисту прав закордонних співвітчизників у приймаючих товариствах, які сягають репатріації. Всі ці заходи мають перетворити закордонну діаспору на консолідовану спільноту за кордоном, здатну підтримувати країну результату (у тому числі на рівні фінансових вливань), а також лобіювати її інтереси у світовому політичному та соціально-економічному просторі («Брошура Фонду зарубіжних корейців»).

У даний час досвід у розробці та реалізації діаспоральної політики Республіки Кореї визнаний одним із найуспішніших прикладів взаємодії зі співвітчизниками. Серед заходів щодо розширення прав діаспори можна

відзначити досвід Республіки Корея у проведенні репатріації корейців о. Сахалін. Група чисельністю близько 45 тис. чол. була утворена нащадками робітників, привезених на Південний Сахалін у період анексії Кореї Японією у 1910–1945 рр. Наприкінці 1990-х рр. Росія, Республіка Корея та Японія розпочали кампанію з репатріації сахалінських корейців на історичну батьківщину. Масовий характер вона набула у 2000 р. Репатріація здійснювалася за рахунок коштів Червоного Хреста Японії та Республіки Кореї. Зараз у Кореї проживають кілька тисяч репатріантів із Росії та країн СНД (Хан, 2007, с.193).

Організатором проведення діаспоральної політики у Кореї є Фонд зарубіжних корейців, заснований у 1997 р. Якщо коротко узагальнити його діяльність, можна виділити основні напрямки:

- налагодження обмінів із закордонною діаспорою;
- підтримка діяльності співтовариств корейців за кордоном та моніторинг забезпечення прав співвітчизників;
- здійснення освітніх програм – насамперед підтримка центрів викладання корейської мови за кордоном та видача стипендій представникам діаспори для навчання у Кореї;
- підтримка комерційної діяльності діаспори, у тому числі організація та проведення Форуму економістів серед зарубіжних корейців, підтримка створення Конвенції корейського бізнесу та ін.;
- інформаційна підтримка діаспори, що включає організацію всесвітнього дня корейців, дослідження, створення міжнародної мережі корейських політиків та ін.;
- створення мережі Глобальної Кореї із розширенням загальної мережі зарубіжних корейців;
- створення та управління базою даних про представників діаспори та організації зарубіжних корейців, підтримка ІТ простору (Хан, 2007).

Сучасна Республіка Корея, підтримуючи корейські культурні центри в різних країнах світу, беручи участь у проведенні культурних фестивалів, організації курсів корейської мови, виділяючи стипендії для навчання в Республіці Кореї (насамперед для корейців із країн, що розвиваються) та ін., прагне зберегти та посилити національне самовизначення співвітчизників за кордоном. Поруч із цими заходами уряд Республіки Кореї планомірно спрощує в'їзд та право на трудову діяльність зарубіжних корейців у Республіці Корея. Існує два основних типи віз для етнічних корейців: Н-2 – віза для заняття некваліфікованою працею (максимум перебування 5 років) та F-4 – віза для кваліфікованих працівників (термін перебування не обмежений) (“Policies on overseas ethnic Koreans”, 2022).

Однак слід зауважити, що заходи щодо взаємодії з діаспорою мають різну спрямованість: підтримка надається корейцям із країн, що розвиваються (стипендії, допомога культурним та освітнім центрам у країнах СНД, Китаї, Латинській Америці); тоді як інвестиції очікуються від заможних корейців США, Канади та ін.

Загалом у сфері очікування зобов'язань діаспори і гарантій її участі в економіці та культурі країни, вихідцями з якої вони є, існує багато проблем. Але в Республіці Корея діє спрощена інвестиційна політика, коли бути закордонним інвестором корейського походження простіше та вигідніше, ніж просто закордонним інвестором. Крім того, діють спрощені правила на купівлю нерухомості та проведення фінансових операцій для етнічних корейців. Інакше кажучи, зарубіжні корейці займають особливе становище у країні ніж звичайні іноземці.

Висновки до розділу 1

Загалом, історично корейці довгий час були вимушені переїздити до інших країн світу з огляду на історичні процеси, загарбницькі дії інших країн

по відношенню до Кореї, примусове виселення корейців з їх етнічних територій, трудову міграцію тощо. Унаслідок цього у багатьох країнах світу існують корейські діаспори, найбільшими з яких є діаспори корейців у США, Китаї, Японії та інших країнах СНД.

Кожна з приймаючих країн має свою специфіку формування корейської діаспори. Так, якщо Китай та Японія історично були загарбниками на корейській землі й виселення на ці території корейців відбувалося примусово, то міграція корейців до США має кілька етапів – це використання корейців як дешевої робочої сили та пізніше формування більш освіченої, кваліфікованої групи корейських мігрантів, які вже свідомо переїздили до США та Канади у пошуках кращого життя, вищих зарплат та ін.

Стосовно політики Південної Кореї щодо діаспор корейців на територіях інших держав, можна стверджувати, що Республіка Корея, як свого роду «метрополія», прагне створити сильну заможну діаспору за кордоном, у тому числі й для отримання від неї зобов'язань у відповідь. У силу різного політичного, фінансового та соціального становища окремих груп корейської діаспори у світі відносини з ними мають варіативний характер: від підтримки корейських культурних центрів та спрощеного дозволу займатися некваліфікованою працею в Республіці Кореї до спрощених процедур купівлі нерухомості та інвестування.

РОЗДІЛ 2. СПЕЦИФІКА МОВИ КОРЕЙСЬКИХ ДІАСПОР НА ТЕРИТОРІЯХ ІНШИХ ДЕРЖАВ

2.1. Корейська діаспора в країнах Азії

Розглянемо більш детально особливості функціонування корейської мови у різних країнах світу, де широко представлена корейська діаспора. Передусім, звернемо увагу на країни Азії, у яких найбільш активно представлена корейська діаспора – це Китай та Японія.

Корейська діаспора Китаю, на відміну від етнічних корейців в інших країнах, змогла більшою мірою зберегти традиційну культуру та національні особливості. Перш за все, це виражається у володінні корейською мовою, а точніше, у її повсякденному використанні як першої мови на території компактного проживання.

Для більшості корейців КНР корейська мова залишається рідною. У цьому вони відрізняються не тільки від корейців країн СНД, а й від корейської діаспори у Японії та США, яка зазвичай або зі складнощами розмовляє мовою своїх предків, або ж не знає її зовсім. З усіх великих зарубіжних корейських громад, китайська корейська діаспора найменш асимільована. Втім, у цього є й зворотний бік: низький ступінь асиміляції китайських корейців викликаний переважно тим, що вони, як і раніше, живуть у місцях компактного проживання, тобто в селах. Це означає, що їм легше зберігати рідну мову та традиції (Yoon In-Jin, 2006).

Втім, попри те, що китайським корейцям значною мірою вдалося зберегти свої традиції та мову, все ж корейська мова, будучи мовою спілкування корейської діаспори у Китаї, зазнала вагомого впливу китайської мови. Як наслідок, утворився такий мовний феномен, як китайська корейська мова (중국 조선말) – це різновид корейської мови, якою говорять етнічні Корейці в Китаї, які переважно проживають у регіонах Хейлунцзян, Цзилінь та Ляонін.

Для членів корейської діаспори, що оселилися в Китаї до 1949 р. освітнім стандартом була північнокорейська стандартизована мова. Через це китайсько-корейський словниковий запас схожий на північнокорейський стандарт, як і орфографія цього різновиду корейської мови. Основним винятком з орфографії є те, що деякі міста Китаю пишуться по-іншому (наприклад, Пекін називається 北京, 북경 Bukgyeongg, тоді як у південнокорейському варіанті мови використовується транскрипція китайської мови Пекін – 北京(경)); винятки зі словникового запасу пов'язані з Китаєм (Kim Si Joong, с.1-30).

Можна виокремити також і регіональні варіанти китайської корейської мови. Так, корейці, що проживають у Яньбян, в основному використовують діалект хамгьон. Пхеньянський діалект використовується етнічними корейськими громадами в Ляонін, у той час як діалект кенсан використовується в Хейлунцзян.

Звернемося також до вивчення особливостей китайської корейської мови, як мови корейської діаспори у Китаї, зокрема – розглянемо такі особливості на фонетичному, граматичному, лексичному рівнях. Південно-західний варіант китайської корейської мови зберігає вимову [ø] для ㅈ та [y] для ㅊ, які були спрощені до [we] та [çi] у стандартній корейській мові. Південно-східний варіант китайської корейської не розрізняє відповідні варіанти вимови для [ɛ] (ㅈ) та [e] (ㅊ). Крім того, на північному сході та південному сході цього діалекту використовується тональний акцент. Китайсько-корейська мова також спрощує дифтонги в запозичених словах до одинарних голосних, наприклад, у слові 电脑 (ddaen-no, “комп’ютер”; від китайського 电脑, diànnǎo) (Haiman Lee, 1997)

На граматичному рівні зв’язка «- 니까 / - 습니까» у стандартній корейській мові передається як «- ㅁ동 / - 습동» у діалектах корейської мови, якими розмовляють у Північно-Східному Цзиліні, та як «- ㅁ니까 / - 심니까» у діалектах південно-західного Хейлунцзяна.

У той же час, у стандартній китайській мові також є граматичні впливи корейської мови, наприклад:

전화 치다 – “зателефонувати” (стандартне корейське: *전화 걸다*). Китайською мовою той же вираз *打电话* буквально означає “вдарити по телефону”, тому слово *치다* – “вдарити”, використовується для опису телефонного дзвінка.

뭘 주면 뭘 먹는다 – “іси все, що дають” (стандартне корейське: *주는 건 다 먹는다*).

Лексика є ще одним фактором, що відрізняє китайську корейську мову від інших різновидів корейської мови з використанням таких слів, як *개구리* та *락지* – “жаба”. Унаслідок китайського впливу із сучасної стандартної китайської мови виникло багато нових слів, наприклад *공인* (*工人* – “робітник, робочий”) і *판공실* (*辦公室* – “офіс”). Присутні в китайській корейській мові також деякі запозичення, фонетично транслітеровані з японської мови, яких немає у стандартній корейській мові, наприклад (табл. 2.1.):

Таблиця 2.1.

Запозичення з японської мови у складі китайської корейської мови

Англійська мова	Японська мова	Янбянська корейська мова	Стандартна корейська
Onion	たまねぎ Tamaneği	다마네기 Tamaneği	양파 Yangpa
Radio	ラジオ Rajio	라지오 Raji'o	라디오 Rati'o

Японська, китайська та корейська мови, в цілому, протягом історії мали безліч контактів, у тому числі й на рівні діаспор. Так, обширною є й корейська діаспора в Японії, яка також характеризується своєю мовною

ситуацією. Японська діаспора корейців в цілому характеризується досить складним становищем, адже Корея була колонізована Японією достатньо довгий час, а корейська культура й у самій Кореї зазнавала утисків, а також змішувалася з японською культурою й мовою (Yim Young Cheoul, 1993).

Відтак, мовами корейської діаспори у Японії була корейська та японська, однак схожим чином, як це відбувалося у Китаї, виник і специфічний різновид японської корейської мови. Цей різновид мови має міжнародну “дзайніті” – це різновид корейської мови, якою розмовляють етнічні корейці або жителі Японії корейського походження. Ця мова заснована на південних діалектах корейської мови, оскільки більшість іммігрантів у першому поколінні прибули з південної частини півострова, включаючи Кьонгі-до, Чолла-до та Чеджу-до.

Через відокремленість від інших корейських мовних спільнот і вплив японської мови корейська мова дзайніті сильно відрізняється від стандартної корейської мови Північної чи Південної Кореї. Більшість корейців, які є носіями цієї мови, використовують японську мову у повсякденному мовленні, навіть між собою. Корейська мова використовується лише в обмеженій кількості соціальних контекстів: по відношенню до іммігрантів у першому поколінні, а також у Chosŏn Hakkyo (조선학교 – “корейська школа”), і у пропхеньянських етнічних школах, які підтримують Чонгрьон (Shinji Sanada, Naoki Ogoshi, & Yim Young Cheoul, 2005).

Оскільки більшість корейців у Японії вивчають корейську як свою другу мову, вони, як правило, розмовляють нею з сильним японським акцентом. Цей різновид мовлення називається корейською мовою дзайніті. Розглянемо фонетичні, граматичні, лексичні особливості цієї мови.

Так, у той час як стандартна корейська розрізняє вісім голосних, корейська дзайніті розрізняє лише п'ять, як у японській мові (табл. 2.2.):

Таблиця 2.2.

Порівняльна таблиця системи голосних звуків у стандартній корейській мові та японській корейській мові дзайніті

Голосний	ㅏ	ㅑ	ㅓ	ㅕ	ㅡ	ㅣ	ㅞ	ㅟ
Стандартна корейська	/a/	/ʌ/	/o/	/u/	/ʊ/	/i/	/ɛ/	/e/
Zainichi корейська	/a/	/o/		/ʊ/		/i/	/e/	

У початковій позиції складу стандартна корейська розрізняє прості, придихальні та напружені приголосні, такі як /k/, /k^h/ і /k̚/. З іншого боку, корейська мова дзайніті розрізняє лише глухі та дзвінкі приголосні (/k/ та /g/), як у японській мові. Також *안자*, /ant̚ɕa/ в стандартній корейській мові, перетворюється на /ant̚ɕa/, а не на /ant̚ɕe:a/. Як і в північнокорейському стандарті, початкові /r/ або /n/ ніколи не змінюють своїх значень. *역사* /jək̚s̺a/ у Південній Кореї – це *력사* /rjək̚s̺a/ у Північній Кореї або /rjos:a/ серед корейців дзайніті (Yim Young Cheoul, 1993).

Сім приголосних трапляються в кінцевій позиції стандартних корейських складів, а саме /p/, /t/, /k/, /m/, /n/, /ŋ/ і /r/. Знову ж таки, у корейській дзайніті ці звуки трактуються інакше (табл. 2.3.):

Таблиця 2.3.

Відмінності у системі приголосних звуків

Стандартна корейська мова	Корейська мова дзайніті
Вибухові (/p/, /t/ і /k/)	Далі йдуть здвоєні приголосні (тобто /rjok/, тоді як /sa/ стає /rjos:a/)
Носові (/m/, /n/ та /ŋ/)	/N/ (як і у японській мові)

Корейська граматики мови дзайніті також демонструє вплив японської мови. Деякі частки використовуються інакше, ніж у стандартній корейській мові. Наприклад, «їздити на машині» стандартною корейською мовою виражається як *차를 탄다*, що можна інтерпретувати як “їзда на машині (прямий об’єкт)”. Натомість, у корейській мові дзайніті та сама ідея виражена

як *차에 탄다* – “поїздка в автомобілі”, так само як японський вислів з аналогічним значенням – *車に乗る*. (Yim Young Cheoul, 1993).

Стандартна корейська мова розрізняє *해 있다*, що стосується тривалого стану та *하고 있다*, що стосується безперервної дії. Наприклад, “сидіти” означає *앉아 있다*, а не *앉고 있다*, оскільки останнє означало б “перебувати в середині дії сидіння, але ще не завершивши дію”. Однак корейська мова дзайніті не розрізняє цих двох форм, як і японська мова – вона використовує форму *하고 있다* як для безперервного стану, так і для безперервної дії.

Корейська мова дзайніті зазвичай не застосовується на письмі, адже у якості літературної мови використовується стандартна корейська. Наприклад, мовець, який вимовляє слово *그러나* – “проте” як *구로나*, все одно буде писати це слово у першій з наведених формі. Приблизно так само носії стандартної корейської мови зберігають різницю графем між *ㅈ* та *ㅉ*, навіть якщо вони можуть вимовляти їх однаково (Yim Young Cheoul, 1993).

Загалом же, корейська діаспора у Китаї та Японії має досить багато схожого, так само як і китайська, японська та корейська мови мають значною мірою спільну історію розвитку. Протягом історії цих мов вони неодноразово впливали одна на одну, запозичували ієрогліфічні системи, адаптували вимовні, граматичні правила, запозичували та асимілювали лексику. Тому досить легко на базі корейської мови у середовищі корейської діаспори як у Китаї, так і в Японії виникли локальні різновиди корейської мови – китайська корейська мова та японська корейська мова. Їхні відмінності від стандартної корейської мови не такі помітні, оскільки корейська мова й до періоду формування у сусідніх азійських державах корейських діаспор активно зазнавала впливу обох мов – і китайської, і японської.

2.2. Особливості мови корейської діаспори в країнах СНД

Найбільша діаспора корейців на території колишнього СРСР, безперечно, знаходиться в РФ. Це обумовлено близькістю двох країн, які є

територіальними сусідами та мають багату спільну історію міжнародних зв'язків. Під час вимушеної міграції корейці часто селилися саме на територіях РФ, особливо – на далекому сході цієї країни.

Для корейців у РФ також є характерним свій власний діалект корейської мови, який зазнав значного впливу російської мови. Цей діалект отримав назву корьо мар (кор. *고려말*) та вважається різновидом корейської мови, на якому говорять “корьо-сарам”, тобто корейці, що проживають на території колишнього СРСР (Хан, 2007, с.195).

“Корьо мар” сильно відрізняється від літературної корейської мови (сеульського та пхеньянського діалектів). Діалект розвинувся на основі хамгенського діалекту, поширеного в північнокорейських провінціях Хамген-Пукто, Хамген-Намдо та Янгандо. Через свою широку географічну поширеність у різних регіонах і в різних носіїв особливості діалекту можуть змінюватись і різною мірою відрізнятися від літературної корейської мови. “Корьо мар” не є рідною мовою для сахалінських корейців, які розмовляють південнокорейськими діалектами, (Language Research Institute at Seoul National University, 1987, с.10).

У наші дні більшість “корьо-сарам” перейшли на російську мову, і в кращому разі “корьо мар” для них є другою мовою спілкування. Лише невелика кількість представників старшого покоління корейської діаспори активно використовує його й досі. Через це наразі діалект перебуває під загрозою вимирання.

Звернемо увагу на мовні особливості діалекту “корьо мар” серед корейської діаспори сучасної РФ та країн СНД. Зокрема, діалект “корьо мар” зазнав ряду фонетичних змін під впливом російської мови і досить сильно відрізняється від літературної корейської. Система голосних і приголосних у ньому значно спрощена, зокрема, у діалекті у деяких положеннях перестали вживатися дифтонги, дифтонгоїди та афrikати. Багато приголосних вимовляються подібно до російських, наприклад: \wedge [s^h~c^h] як [s] і [c:], а \equiv /l/

як [r], [ʈ] і [ʎ]. Для корьо мар також характерна палаталізація «к» до «ч» у позиції перед «і» (German Kim, 2012).

Розглянемо приклади таких фонетичних процесів більш детально (табл. 2.4.):

Таблиця 2.4.

Відмінності у фонетичній системі стандартизованої корейської мови та діалекту “корьо мар”

Літературна корейська		Корьо мар		Переклад
Хангиль	Транскрипція	Корьогур	Кирилиця	
김치	кімчхі	짐치	чімчхі	кімчі
기름	кірим	지름	чірим	олія
거리	кірі	지리	чірі	вулиця

Також у “корьо мар” звук “л” у всіх позиціях вимовляється як російський звук “р”. Винятком із цього правила є позиція перед іншим “л”, наприклад (табл. 2.5.):

Таблиця 2.5.

Відмінності у вимові звуку «л» у стандартизованій корейській мові та діалекті “корьо мар”

Літературна корейська		Корьо мар		Переклад
Хангиль	Транскрипція	Корьогур	Кирилиця	
고려 말	корьо маль	고레 말	корьо мар	мова корейців СНД
잘	чаль	잘	чар	Дуже
오늘	ониль	오늘	онур	Сьогодні
닭이	тальгі	달기	таргі	курка

Втім з цього фонетичного правила є й деякі виключення, наприклад, лексема *빨리* вимовляється у обох варіантах корейської мови як [pally] та означає “швидко”.

У позиції перед “і” приголосні “н” та “нь” трансформуються в “й”. У корьо мар це досить поширене явище, зважаючи на те що *ㅇ* – (“і”), показник називного відмінка іменників, у діалекті міцно закріпився у складі кореневої морфеми. Проте, це явище зустрічається не тільки у іменників, а й у прислівників. Сюди ж можна віднести й негативну частку *아아* [ai], наприклад: *꼳* [khon] у стандартній корейській мові та *코이* [khoi] у “корьо мар”, а також відповідно й наступні схожі пари слів, як от *산* [san] та *사아* [sai], *안* [en] та *아아* [ai], *만아* [mani] та *마아* [mai] (German Kim, 2012).

У “корьо мар”, на думку деяких дослідників, існує дві форми: усна та письмова. Між цими формами є суттєві відмінності, які перш за все виражені у граматиці діалекту. Відмінності проявляються у формах дієслів та відмінків іменників. У цьому письмова форма у переважній більшості випадків ідентична літературній корейській мові.

Аналогічно стандартній корейській мові, дієслово в “корьо мар” виражає різні дії та стани шляхом приєднання до себе закінчень. Так само, як і в літературній мові, у діалекті всі закінчення приєднуються до однієї з двох дієслівних форм. Перша форма утворюється відкиданням від словникової закінчення *다* [da]: *맥다* [mekta] - 맥 [mek]. Друга форма у дієслів утворюється в залежності від того, яка в слові коренева голосна. Наприклад: *오다* [oda] - 와 [wa] або *덱다* [depta] → *대버* [tebo]. У цілому ж, нині система утворення першої та другої дієслівних форм (основ) ідентична літературній корейській мові (Kwak Chung-gu, 2007, с.233).

Велике значення у дієслівній системі діалекту відіграє система ввічливості. Тут “корьо мар” має свій набір закінчень для різних стилів ввічливості. Особливою оригінальністю відрізняється офіційно-ввічливий стиль. Форма просторічного стилю (1-а форма) ідентична літературній мові.

Неофіційно-ввічливий стиль демонструє певні подібності з хамгенським діалектом і формується шляхом додавання до 1-ї форми закінчень *오/소*.

Дієслівна конструкція «хотіти зробити» в “корьо мар” виглядає наступним чином: 1-а форма дієслова + *잡다* [kepta], замість сеульського варіанта: 1-а форма + сполучне закінчення *고* [ko] + дієслово *싶다* [shipta], наприклад: *김치르 맥잡다* – “(Я) хочу їсти кімчі”, *답을르 가잡냐?* – “(Ти) хочеш піти додому?”.

Щодо минулого часу, то він утворюється у “корьо мар” додаванням суфіксів *았* [at], *엇* [ot], *엇* [et] в позицію між 2-ю формою дієслова і закінченням. Загалом, схема утворення відповідає літературній корейській мові. Форма *였* [yot], зважаючи на фонетичні зміни, набула форми *엇* [et], наприклад: *왔습구마* (*오* + *았* + *습구마*), *갔다* (*가* + *았* + *다*), *대벗소* (*대* + *엇* + *소*), *생졌어* (*생기* + *엇* + *어*) (Kwak Chung-gu, 2007).

Відтак, “корьо мар”, як діалект корейської мови, яким довгий час користувалися корейці в РФ та на територіях колишнього СРСР, має вагомий відмінності від стандартної корейської мови як на фонетичному, так і на граматичному та лексичному рівнях. Відчувається вагомий вплив російської мови, а також деяких місцевих діалектів самої Кореї, звідки переважно й виїздили на території сучасної Росії корейці протягом історії формування діаспори. На сьогодні “корьо мар”, хоча зустрічається не тільки в Росії, але також і в Казахстані, інших колишніх республіках СРСР, все ж занепадає, значною мірою – через відсутність підтримки цього діалекту зі сторони місцевої влади. Як і більшість діалектів та мов національних меншин у Росії, “корьо мар” піддається виключенню зі шкільної програми, витісненню та поглинанню його російською мовою.

2.3. Корейська мова у США: явище «конгліш»

Має свої унікальні особливості й мові корейської діаспори у США та в інших англомовних країнах, зокрема – у Канаді. Як і у попередніх

розглянутих випадках діалектів корейської мови, англо-корейський діалект конгліш (від англ. *Konglish* (Korean + English); (кор. *콩글리시*; RR; *konggeullisi*) сформувався як корейська мова, яка зазнала вагомого впливу англійської мови – місцевої мови країн, до яких імігрували корейці. Втім, конгліш є дещо специфічним явищем на тлі вже розглянутих китайської та японської корейської мов, а також діалекту “корьо мар” (The Korea Times, 2012).

Конгліш – це своєрідний “коктейль” англійських і корейських слів та словоформ, який широко використовується в лексиці південнокорейської молоді як свого роду діалект. Під поняттям “конгліш”, як правило, розуміються два явища:

- корейсько-англійська, насичена граматичними та іншими помилками;
- англійські запозичення у корейській мові, натуралізовані його граматичною системою.

Конгліш має свою класифікацію і поділяється на шість груп запозичень (Koreans are Now Speaking a New Language Called, 2016):

1. Прямо запозичені слова – слова, запозичені з англійської мови з тим же значенням, що й у мові-оригіналі, тобто вони позначають те ж явище. У цю категорію входять, в основному, визначення матеріальних понять, запозичені разом із реалією, або професійні терміни, що відносяться до тієї чи іншої сфери діяльності людини, наприклад: *하드드라이브* – *hard drive* – “жорсткий диск”, *모텔* – *motel* – “мотель”, *호텔* – *hotel* – “готель”, *프로젝트* – *project* – “проект, план, програма”.

2. Поняття, що компілюються – поняття утворені самими носіями запозичуваної мови, що складаються зі слів, які під впливом нової запозичуваної культури втратили своє вихідне значення і набули нового сенсу, якого не існує в мові-оригіналі, наприклад: *오토바이* – *motorcycle* –

“мотоцикл”, *멤버 아이디* – *username* – “ім’я користувача”, *네임 카드* – *business card* – “візитка”, тощо.

3. Скорочені запозичення, тобто такі, які під впливом зовнішніх чинників скорочені для зручності вимови, наприклад: *에어컨* – *air conditioner* – “кондиціонер”, *도큐* – *documentary* – “документальний фільм (нарис, роман)”, *노트* – *notebook* – “ноутбук”, *볼펜* – *ball point pen* – “кулькова ручка”, *다시* – *discount* – “знижка” тощо.

4. Гібридна лексика – така, яка утворена поєднанням корейської мови (або сино-корейської) з англійською, наприклад: *vinyl* + *봉투* = *비닐봉투* – “пластиковий пакет”, *플래* + *camera* = *플래카메라* – “прихована камера” тощо.

5. Кальки – дослівно перекладені на корейську або сино-корейську англійські поняття, наприклад: *불* – *lighter* “запальничка”, або переклад виразу *CD* *를* *굽다* – дослівний переклад англійського поняття *to burn CD* – “пропалювати компакт-диск”.

6. Слова, що фонетично змінилися, – слова, які внаслідок свого пристосування до фонетичної системи корейської мови, змінили свою фонетичну форму до незрозумілості, наприклад: *비자* – *visa*, *런츠* – *lunch*, *럭스* – *lux*, *파이프*: *wife* [waif] ≠ *pipe* [paip], *커피*: *coffee* [‘kɔfi] ≠ *copy* [‘kɔpi]. (Литвиненко, “Особливості вживання запозиченої лексики в корейській періодиці” с.162-165)

Частина англо-американських запозичень прийшла в корейську мову через посередництво японської мови. Цьому сприяла довга колонізаторська політика Японії по відношенню до Кореї й тісні торговельні зв’язки Південної Кореї та Японії після подій Другої світової війни (The Korea Times, 2012). До таких лексем, які прийшли в корейську мову з англійської через посередництво японської мови, можна віднести наступні:

- *apart* – “apartment building” / [apateu] (*아파트*) < [apāto] (*アパート*) < “apartment”;
- *cider* – “lemon-lime drink” / [saida] (*사이다*) < [saidā] (*サイダ*) < “cider”;

- *one-room* – “studio apartment” / [wollum] (원룸) < [wanrūmumanshon] (ワンルームマンション) < “one + room + mansion”;
- *talent* – “televised drama actor” / [taelleonteu] (텔레런트) < [tarento] (タレント) < “talent”;
- *fighting* – “Go go go!”, “Good luck!”, “You can do it!” / [paiting] (파이팅) or [hwaiting] (화이팅) < [faito] (ファイト) < “fight” (Ryan General, 2016).

Конглиш став широко розповсюджуватися й у самій Республіці Корея унаслідок культурного впливу США. У КНДР такого поняття як “конглиш” не існує. Процес індустріалізації почався в Республіці Корея лише у ХХ ст. і йшов паралельно із залученням країни до світу західної культури. Досить довго це залучення відбувалося через японське посередництво. Корейська мова зберігає сліди цього явища. Зокрема, у ній існує багато запозичень із західноєвропейських мов, у тому числі й з англійської, що прийшли через японську мову.

Висновки до розділу 2

Вивчення мовних особливостей корейської мови у закордонних діаспорах корейців у країнах Азії (Японії та Китаї), США та Росії, а також інших країнах СНД показало, що у кожній з великих діаспор корейців є власний діалект корейської мови. Ці діалекти мають різний ступінь відмінності від власне стандартизованої корейської мови. Так, у Китаї та Японії, мови яких в цілому протягом довгого історичного періоду тісно взаємодіяли між собою та з корейською мовою, існують китайська та японська корейська мови, які мають порівняно незначні відмінності від власне корейської мови. Важливу роль відіграє і те, що японська, корейська та китайська мови мають спільну історію ієрогліфічного письма, в цілому значною мірою споріднені мови. Це, у тому числі, полегшувало й мовну

адаптацію корейців у цих країнах під час вимушеного або примусового переселення до них та формування своїх діаспор.

Натомість, у РФ та країнах СНД корейці стикалися з абсолютно відмінною системою мови – російської у більшості випадків, адже через загарбницьку політику СРСР саме ця мова була панівною на всіх окупованих ним територіях. У середовищі корейської діаспори, переважно на далекому сході Росії та у Казахстані, сформувався власний діалект корейської мови – “корьо мар”. Цей діалект значною мірою відрізняється від стандартизованої корейської мови власне Корейського півострова, оскільки зазнав значного впливу російської мови. Ці відмінності спостерігаються у фонетичній системі діалекту, на граматичному та лексичному рівнях.

Також у роботі вивчено особливості “конгліш”, який є водночас і мовою корейської діаспори у США та інших англомовних країнах, і мовою корейської молоді, яка активно використовує у своєму мовленні англіцизми. Конгліш – одне з найбільш сучасних та активних явищ серед діалектів корейської мови, він характеризує сучасний стан її розвитку.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження з'ясовано, що корейська мова має багато діалектів як на території власне самого Корейського півострова, так і за його межами, на територіях інших країн та континентів. Одним із пояснень розгалуженої системи діалектів корейської мови є розселення корейців по всьому світу та формування ними корейських діаспор. У процесі адаптації, асиміляції до умов приймаючих країн та до місцевих мов, корейці й формували місцеві діалекти, варіанти стандартизованої корейської мови.

Історично корейці довгий час були вимушені переїздити до інших країн світу з огляду на історичні процеси, загарбницькі дії інших країн по відношенню до Кореї, примусове виселення корейців з їх етнічних територій, трудову міграцію тощо. Унаслідок цього у багатьох країнах світу існують корейські діаспори, найбільшими з яких є діаспори корейців у США, Китаї, Японії, РФ та інших країнах СНД. Кожна з приймаючих країн має свою специфіку формування корейської діаспори. Так, якщо Китай та Японія історично були загарбниками на корейській землі й виселення на ці території корейців відбувалося у давні часи та було примусовим, то міграція корейців до США має кілька етапів – це використання корейців як дешевої робочої сили та пізніше формування більш освіченої, кваліфікованої групи корейських мігрантів, які вже свідомо переїздили до США та Канади у пошуках кращого життя, вищих зарплат та ін.

Стосовно політики Південної Кореї щодо діаспор корейців на територіях інших держав, можна стверджувати, що Республіка Корея, як свого роду «метрополія», прагне створити сильну заможну діаспору за кордоном, у тому числі й для отримання від неї зобов'язань у відповідь. У силу різного політичного, фінансового та соціального становища окремих груп корейської діаспори у світі відносини з ними мають варіативний характер: від підтримки корейських культурних центрів та спрощеного

дозволу займатися некваліфікованою працею в Республіці Корея до спрощених процедур купівлі нерухомості та інвестування.

Вивчення чотирьох найбільших діаспор корейців за кордоном – японської, китайської, американської та російської діаспори корейців показало, що кожна з них сформувала свій власний діалект корейської мови, який увібрав місцеві впливи національних мов, відобразив географічні, історичні особливості життя самої діаспори. Ці діалекти є унікальними та володіють своїми фонетичними, граматичними, лексичними особливостями.

У роботі вивчені мовні особливості чотирьох діалектів корейської мови – китайської корейської, японської корейської (дзайніті), “корьо мар” (корейської мови діаспори корейців у російськомовних країнах СНД), та “конгліш” або корейсько-англійського діалекту. Діалекти мають різні особливості та історію, а також різняться і їх сучасний стан. Так, якщо “корьо мар” на сьогодні майже зник як мовне явище через відсутність його підтримки на державному рівні та, навпаки, витісненням його агресивною експансією у етнічні спільноти російської мови, то “конгліш” розвивається та популяризується не тільки серед англійськомовних діаспор корейців за кордоном, але й у самій Південній Кореї.

Щодо відмінностей діалектів на мовному рівні, то з’ясовано, що у Китаї та Японії, мови яких в цілому протягом довгого історичного періоду тісно взаємодіяли між собою та з корейською мовою, існують китайська та японська корейська мови, які мають порівняно незначні відмінності від власне корейської мови. Важливу роль відіграє і те, що японська, корейська та китайська мови мають спільну історію ієрогліфічного письма, в цілому значною мірою споріднені мови. Це, у тому числі, полегшувало й мовну адаптацію корейців у цих країнах під час вимушеного або примусового переселення до них та формування своїх діаспор.

Виявлено також, що у РФ та країнах СНД корейці стикалися з абсолютно відмінною системою мови – російської у більшості випадків, адже через загарбницьку політику СРСР саме ця мова була панівною на всіх

окупованих ним територіях. У середовищі корейської діаспори, переважно на далекому сході Росії та у Казахстані, сформувався власний діалект корейської мови – “корьо мар”. Цей діалект значною мірою відрізняється від стандартизованої корейської мови власне Корейського півострова, оскільки зазнав значного впливу російської мови. Ці відмінності спостерігаються у фонетичній системі діалекту, на граматичному та лексичному рівнях.

Англо-корейський діалект “конгліш”, натомість, є сучасним явищем, у якому відобразились не тільки наслідки адаптації корейської мови до правил англійської мови унаслідок проживання корейців в англійських країнах. “Конгліш” є більш обширним поняттям, яке включає у себе також і вплив англійської мови на корейську також у Південній Кореї, де в останні десятиліття все більш інтенсивно зростає кількість американізмів у мовленні молоді.

АНОТАЦІЯ

이 작품은 «타국 영토의 디아스포라의 한국어»라는 주제로 작성되었으며 세계에서 가장 큰 디아스포라 한국인 거주지의 한국어 방언 분석에 전념한다. 본 연구는 한인 디아스포라의 역사와 특징에 주목한다. 이 연구는 한국인의 가장 큰 디아스포라가 일본, 중국, 미국 및 CIS 국가, 특히 러시아의 디아스포라임을 밝혔다.

4 개의 주요 한인 디아스포라 각각은 한반도에서 사용되는 표준화된 한국어와 구별되는 고유한 한국어 변형을 가지고 있다. 이 연구는 이러한 방언의 음성학적, 어휘적, 문법적 특징, 즉 다음을 조사한다. 중국어-한국어, 일본어-한국어 (재일어), CIS 국가에 있는 한국인의 언어(고려말), 뿐만 아니라 한국어와 영어의 하이브리드 - 콩글리시다.

중국어 한국어와 일본어 한국어는 공통의 역사를 공유하고 관련되어 있기 때문에 한국어 고유의 상대적으로 약간의 차이가 있다. 러시아와 CIS 국가에서 한국인들은 러시아어를 사용하기 때문에 한반도에서 표준화된 한국어와 상당한 차이에 직면했다. 그리고 한영 방언은 영어를 사용하는 한국인 디아스포라와 한국 자체에서 빠르게 발전하고 대중화되고 있다.

연구 과정에서 표준화된 우리말과 이들 방언의 공통적이고 독특한 특징을 규명하고 그 현황을 파악한다. 본 연구는 우리말의 다양한 방언에 대한 자료를 정리하는데 도움이 되었으며, 우리말의 방언과 변주 연구를 기여한다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Гриценко, П. Ю. (2004). *Діалектизм. Українська мова: енциклопедія*. Київ. (с. 146). “Українська енциклопедія” ім. М. П. Бажана.
- Лисенко, В. І. (2014). *Теоретичні підходи щодо визначення змісту правової категорії “діаспора” та її види*. Митна справа. № 2(2.1). (с.179-183).
- Литвиненко, В. (2012). *Особливості вживання запозиченої лексики в корейській періодиці (на прикладі англо-американізмів)*. Випуск 27. (с.162–165). Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації.
- Матвіяс, І. Г. (2007). *Діалектна основа лексики і фразеології в українській літературній мові*. Мовознавство. №6. (с. 20).
- Ніколенко, А. Г. (2005). *Соціальні аспекти мовлення*. Вінниця. (с. 256). Нова книга.
1. Пешкова, І. С. (2006). *Лексичні особливості корейської мови та їх значення для перекладу на українську мову*. Вип. 1 (с.119–122). Українська орієнталістика: збірник наукових праць.
- Хан, В. С. (2007). *Діалог культур Кореї та країн СНД*. Київ (с. 191–203). Міжнародна наукова конференція.
- Щорічний статистичний звіт відділу міграції та міграційної політики*. (2010). Відновлено з: [Www.hikorea.go.kr](http://www.hikorea.go.kr).
<https://www.hikorea.go.kr/Main.pt?locale=en>
- Cheoul, Y. Y., Sanada, S., & Ogoshi, N. (2005). *在日コリアンの言語相 [“Language aspects of Zainichi Koreans”]* Kobe, Japan. Journal of Language and

Culture.

- General, R. (2016). *Koreans are Now Speaking a New Language Called “Konglish.”* Los Angeles, California. NextShark. Відновлено з: <https://nextshark.com/ran-park-konglish>
- Kim, S. (2003). “*The Economic Status and Role of Ethnic Koreans in China.*” *Hawai'i at Manoa. Korean Studies.* Відновлено з: http://www.iie.com/publications/chapters_preview/365/6iie3586.pdf
- Kim, G. (2012). “*История, культура та мова Корьо Сарам*”. (с. 1-30). Інститут корейських досліджень Кюджангак.
- Kim, K.-C. (1999). *Koreans in the hood: Conflict with African Americans.* (p. 227). Johns Hopkins University Press.
- King, J. R. P. (1987). *An Introduction to Soviet Korean.* 어학연구, (p. 24). Відновлено з: <https://hdl.handle.net/10371/85771>
- Konglish. Media must use correct English.* (2012). Koreatimes. Відновлено з: http://www.koreatimes.co.kr/www/news/opinon/2012/02/137_104323.html
- Lee, H. (1997). *The Korean Language.* New York, United States. State University of New York Press.
- Min, S. (2005). *Strange future: pessimism and the 1992 Los Angeles riots* (p. 221). Duke University Press Books.
- United Nations Network on Migration. *Policies on overseas ethnic Koreans.* Відновлено з: <https://migrationnetwork.un.org/practice/policies-overseas->

ethnic-koreans

Salazar, R. (2007). *Asian Diasporas: New Formations, New Conceptions*. Stanford University Press.

Yoon, I.-J. (2006). *Understanding the Korean Diaspora from Comparative Perspectives*. Seoul. Korea Journal. Відновлено з:
<https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=c9573e43217fc09333aa71222267ecfec2173845>

Yoshiki, N., Hiromitsu, I., Tae-Young, K. (2007). “*Legal Categories, Demographic Change and Japan’s Korean Residents in the Long Twentieth Century.*” Cambridge, UK. Cambridge University Press.

Young Cheoul, Y. (1993). *在日・在米韓国人および韓国人の言語生活の実態 (Realities of language lives among Zainichi Koreans, Korean Americans, and Koreans)*. Tokyo, Japan. Journal of Language and Culture.

고려인. (Електронний словник корейської мови Навер) Відновлено з:
<https://terms.naver.com/entry.nhn?cid=40942&docId=1218970&categoryId=31630>

곽충구. (2007). 중앙아시아 고려말의 자료와 연구., 58, (p. 231-272.)
 인문논총(*Journal of Humanities*). Seoul. Відновлено з:
<https://hdl.handle.net/10371/29722>

재외동포재단. Відновлено з: [Www.okf.or.kr](http://www.okf.or.kr).
<https://www.okf.or.kr/homepage/index.do>